

Varhaiskasvatus

Toimiala: Sivistys

Toimielin: Sivistyslautakunta

Palveluala: Varhaiskasvatus

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatusjohtaja

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuspalvelujen päämääränä on järjestää erilaiset lapset huomioon ottavaa, laadukasta ja tehokasta kasvatus turvallisessa ja monipuolisessa oppimisympäristössä. Päämäärän saavuttamisen kannalta keskeisiä kriittisiä menestystekijöitä ovat mm.: turvallinen ja ajanmukainen kasvatusympäristö, kodin ja varhaiskasvatuksen välinen yhteistyö, yksilöllinen tuki lapselle, henkilöstön oikea mitoitus ja työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä palveluprosessien kehittäminen ja toiminnan priorisointi.

Loimaan kaupungissa on vuoden 2021 syksyllä 9 omaa päiväkotia. Näiden lisäksi kaupungissa työskentelee 17 perhepäivähoitajaa. Kaupungissa toimii myös neljä yksityistä päiväkotia, Verkanappuloiden Nappulapellon ja Nappulakosken päiväkodit, Nappulan päiväkotia sekä Touhula Alastaron päiväkotia.

Esiopetusta järjestetään kaikissa päiväkodeissa paitsi Nappulan päiväkodissa.

Kaupungissa on yksi vuorohoitoa järjestävä päiväkotia (Peltoinen).

Toimintaympäristön muutokset

Taloustilanteen vaikutus palveluihin (mm. palvelujen laajuus).

Kouluverkkoselvityksen aiheuttamat muutokset palveluverkkoon (osa varhaiskasvatuksesta järjestetään koulukiinteistöissä). Kouluverkkoselvityksen myötä Kojonkulman ryhmäperhepäiväkodin toiminta päättyi 1.8.2021.

Vaikka lapsimäärä vähenee, osallistumisaste varhaiskasvatukseen on valtakunnan kärkeä. Henkilöstöä on sopeutettu lapsimäärään jo pitkään, ja näin tehdään edelleen. Henkilöstön määrää suhteessa lapsimäärään tarkastellaan jatkuvasti ja sitä sopeutetaan tilanteiden muuttuessa.

Erialaisten poikkeuksellisten tilanteiden mahdollisesti aiheuttamat muutokset palvelujen järjestämiseen.

Varhaiskasvatusmaksuja laskettiin 1.8.2021 alkaen. (Tulorajoja korotetaan 31 %. Toisen lapsen enimmäismaksu lasketaan 50 prosentista 40 prosenttiin. Varhaiskasvatuksesta perittävä enimmäismaksu ensimmäisen lapsen osalta (288 €/kk) säilyy edelleen samana).

Syksyllä 2021 käynnistyi Opetushallituksen kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu. Kokeilu kestää elokuun 2021 alusta toukokuun 2024 loppuun. Kokeilua toteuttavat toimipaikat Loimaalla ovat Touhula Alastaro, Peltoisten vuoropäiväkotia, Puistometsän päiväkotia ja Metsämaan päiväkotia. Muut toimipaikat toimivat verokiryhminä kokeilussa.

Elokuu 2022 osavuositarkastus

Koronatilanne:

Varhaiskasvatus jatkui kevätkauden OKM:n ja THL:n ohjeiden ja suositusten mukaisesti ja toiminnassa noudatettiin kaikkia valtakunnallisia ja maakunnallisia tartuntojen torjumiseksi annettuja ohjeita. Henkilökunta käytti kokonaisvoisiiriä tai kasvomaskeja mahdollisuuksien mukaan. Henkilökunnan maskisuositus päättyi maaliskuun lopussa. Syyskaudella varhaiskasvatus järjestetään normaaliolojen lainsäädännön mukaisesti. Varhaiskasvatuksen järjestäjän on hyvä varautua koronatilanteen jatkumiseen osana normaalia varautumista. Suositeltavaa on jatkaa korona-aikana

opittuja hyväksi havaittuja hygieniatoimia. Koronatilanne on aiheuttanut merkittäviä sijaisuusjärjestelyjä varhaiskasvatustyksiköissä.

Ukrainan tilanne:

Vaikutuksia varhaiskasvatustalouteen on tällä jonkin verran. Uusia ukrainalaisia lapsia on sodan syttymisen jälkeen tullut varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen alle 10. Lisäksi syksyn aikana varhaiskasvatukseen on tullut jonkin verran myös muita maahanmuuttajataustaisia lapsia.

Muuta:

Hirvimetsän päiväkotitoiminta on valmistunut ja toiminta on käynnistynyt 1.8.2022.

Yksi varhaiskasvatustalouksryhmä (esiopetusryhmä) toimii lv. 2022-2023 Kirkonkylän koulun tiloissa.

Varhaiskasvatustalouksryhmien tilanne on kokonaisuudessaan tiukka, kaikilla alueilla on vain hajanaisia paikkoja vapaana. 1.2.2022 perustetussa päiväkotitoimintatiloissa on vielä muutama tyhjä paikka ja Puistometsän päiväkodin 6. ryhmä (perustettu 1.8.2021) on täynnä. Palvelun järjestämisen turvaamiseksi on varauduttu aukaisemaan uusi ryhmä Mahlapuiston päiväkodin alakertaan sekä käyttämällä perhepäivähoidon varahoitoyksikkö Sahramia.

Loimaan kaupunki on alkuvuoden aikana saanut merkittävästi erilaista hakerahoitusta, kuten seuraavasta taulukosta näkyy. Lisäksi kaupunki on syksyllä hakenut valtionavustusta varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi (204 250 €), mutta tästä ei ole vielä tullut päätöstä.

Strateginen tavoite	Arviointiväline, jolla tavoitteen toteutumista arvioidaan	Toiminnallinen tavoite 2022	Mittarin arvo / yksikkö ja vertailutiedot	Toteuma 31.8.	Tila
A1. Loimaa on seudullinen asiointi- ja palvelukeskus.					
A1.3. Kehitämme sähköisten palvelujen saatavuutta	Uusien sähköisen asiointin palvelujen määrä.	Uuden varhaiskasvatustalouksryhmän hankinta/käyttöönotto. Uusi ohjelma monipuolistaa sähköistä palvelua niin asiakkaan kuin henkilökunnan näkökulmasta.	Kokemukset ohjelmasta.	Tiera Vesseli toiminnanohjausjärjestelmä (Daisy) on otettu käyttöön keväällä 2022.	Toteutuu
B4. Loimaa on tavoitteellinen ja vakaa omistaja – Loimaalla on hyvä tehdä töitä.					
B4.2. Parannamme palvelujemme tuloksellisuutta, vakautamme ja turvaamme toimintamme jatkuvuutta sopeuttamalla palvelurakenteita.	Strategisten tavoitteiden seuranta ja arviointi vuosittain toimintakertomuksessa. Seuranta ja säännöllinen raportointi (kuukausiraportit, osavuositarkastukset, tilinpäätös), talouden tunnusluvut.	Alastaron alueen ja keskusta-alueen varhaiskasvatustalouksryhmän palveluverkkoselvitys. Haemme palvelujen/toimintojen kehittämistä tukeviin hankkeisiin rahoitusta.	Palveluverkkoselvitys. Toteutuneet hankkeet (myönnetty avustus, hankkeen tulokset jne.) Vertailu valtakunnallisiin kustannuksiin (valtakunnallisten kustannusten taso).	Palveluverkkoselvitys on tarkoituksenmukaista tehdä koko Loimaan osalta ja selvitys käynnistyy syksyllä 2022. Valtionavustus varhaiskasvatustalouksryhmien tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen. (Haettu 126 400 €, myönnetty 126 400 €). Valtionavustus varhaiskasvatustalouksryhmien mukaisen tuen uudistamisen edistämiseksi.	Toteutuu

				(Haettu 110 640 €, myönnetty 110 640 €).	
B4.4. Sopeutamme henkilöstömäärää muuttuvien ja uudistettavien palvelurakenteiden ja -tarpeiden mukaisesti.	Henkilöstölinjausten mukaiset seurantatiedot ja tunnusluvut. Henkilöstömäärä.	Sopeutamme rakenteita ja henkilöstöä lapsimäärän muutoksien mukaan ajantasaisesti.	Henkilöstömäärän ajantasainen seuranta ja muutoksiin reagointi. Henkilöstömäärä vastaa lapsimäärää/hoidon tarvetta (varhaiskasvatuslain mitoitusten mukainen henkilöstö).	Henkilöstön resursointi hoidon tarpeen ja hanketoiminnan mukaisesti, ajantasainen seuranta. Henkilöstömäärä on suhteutettu varhaiskasvatuslain 1.8.2022 muutosten (tukimuodot) mukaiseksi. Mitoitukset toteutuvat jokaisessa yksikössä.	Toteutuu
C2. Loimaalla on sujuvat palvelut.					
C2.3. Arvioimme ja kehitämme palvelujamme asiakaspalautteen perusteella.	Asukas- ja asiakastytyväisyysarviointi/-mittaukset.	Asiakaskyselyn toteuttaminen sekä toimintatapojen kehittäminen kyselyn tulosten perusteella.	Asiakastytyväisyyskysely (vastauksen keskiarvo 3,5-4, asteikolla 1-4).	Kysely toteutuu syksyllä 2022.	Valmis-teilla

Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot

Lapsimäärän väheneminen/hoidon tarpeen muutokset näkyvät henkilöstömäärän vähenemisenä varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän ja hoidon tarpeen muutokset tuovat oman haasteensa henkilöstösuunnitteluun.

Toistaiseksi avoinna olleisiin tehtäviin on ollut hakijoita kohtaisen hyvin. Vähiten päteviä hakijoita on varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien tehtäviin.

Nykyisestä henkilöstöstä 98 %:lla on muodollinen kelpoisuus tehtävään. Määräaikaisten työntekijöiden osuus on noin 10 %. Määräaikaisuuden perusteena ovat lähinnä erilaiset sijaisuudet ja tehtävien hoidon järjestelyt.

Varhaiskasvatukseen perustettiin 1.8.2021 alkaen uusi erityisopettajan toimi (Sival 22.4.2021). Tehtävän painopiste on tällä hetkellä S2-opetuksessa, mutta jatkossa tehtäväkuvaa on mahdollista laajentaa myös muihin kielenkehityksen haasteisiin varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa.

1.8.2022 voimaan tullut varhaiskasvatuslain muutos (tuen uudistus) merkitsee henkilöstöresurssin lisäystä (mm. erityisopettajien määrän lisäys, resurssin lisäys tuen tarpeisten lasten ryhmissä). Lisäksi hanketoiminnalla on vaikutusta henkilöstömäärään. Kirkonkylän koululla 1.8.2022 aloittanut ryhmä on aiheuttanut niin ikään henkilöstön lisääntymistä.

Varhaiskasvatuksen tuen ja hyvinvoinnin tiimiä on vahvistettu (neljä konsultoivaa erityisopettajaa, yksi S2-erityisopettaja, varhaiskasvatuksen kuraattori, 15.9. hanketyöntekijänä aloittaa alueellinen varhaiskasvatuksen sosionomi).

Koronatilanne on aiheuttanut merkittävää sijaistarvetta ja riittävän henkilöstöresurssin varmistaminen on ajoittain ollut ongelmallista.

Henkilöstörakenne ja -määrä	TP 2021	TA 2022	TOT 30.4.	TOT 31.8.
Varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1	1
Varhaiskasvatuksen ohjaaja	2	2	2	2
Palvelusihteeri	2	2	2	2
Perhepäivähoitaja (ryhmis)	0	0	0	0
Perhepäivähoitaja	16	17	16	12
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	5	5	4	5
Varhaiskasvatuksen kuraattori	1	1	1	1
Päiväkodinjohtaja	7	7	7	6
Varhaiskasvatuksen opettaja	24	24	25	28
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	41	40	45	51
Varhaiskasvatuksen ryhmäavustaja	5	3	3	2
Yhteensä	104	102	106	110

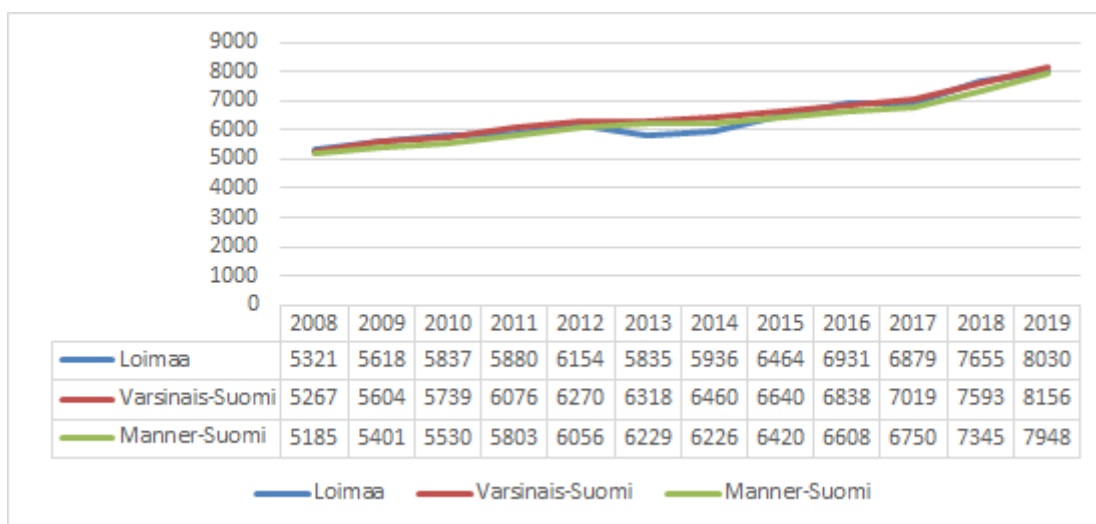
Muut olennaiset perustelutiedot	
Toimitilat	<p><i>Tarvittavat toimitilat ja niiden olennaiset muutokset</i></p> <p>Loimaalla on päiväkoteja keskusta-alueella kaksi (Puistometsä ja Peltoinen) ja Hirvikoskella kaksi (Kitkonpuisto ja Mahlapuisto, joka toimii kahdessa kiinteistössä). Lisäksi päiväkoteja on Kauhanojalla, Mellilässä, Metsämaalla, Niinijoella ja Virttaalla.</p> <p>Hirvikosken alueella on suunnitelmassa keskittää varhaiskasvatus yhteen toimipaikkaan. Uuden päiväkodin toiminnan on tarkoitus käynnistyä 1.8.2022.</p> <p>Kojonkulman koulun toiminta päättyi 1.8.2021, jolloin myös ryhmäperhepäiväkodin toiminta päättyi.</p> <p>Metsämaan ja Virttaan varhaiskasvatuksen järjestäminen (tilakysymykset) sekä keskusta-alueen varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvitys.</p> <p><i>Hirvikosken päiväkodin tilat ovat valmistuneet ja toiminta on käynnistynyt 1.8.2022 alkaen. Samalla Kitkonpuiston ja Mahlapuiston päiväkotien toiminta päättyi. Keskusta-alueella lasten hoidon tarpeen kasvu on edellyttänyt uuden varhaiskasvatusyksikön perustamista (Metsämarjat).</i></p> <p><i>Metsämaan päiväkodin toiminta on sisäilmaongelmien takia helmikuussa 2022 siirretty Nahuntuvan kiinteistöön. Kesän 2022 aikana Nahuntupa remontoitiin ja 5.9.2022 alkaen päiväkodin toiminta on jatkunut ko. tiloissa.</i></p> <p><i>Loimaan kaupungin varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvityksen laadinta käynnistyy syksyllä 2022.</i></p>
Palvelujen ostot	<p><i>Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset</i></p> <p>Varhaiskasvatuspalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat palvelujen hankkiminen yksityisiltä palveluntuottajilta (n. 2 300 000 euroa/vuosi). Yksityisen palvelutuotannon menot ovat kasvaneet merkittävästi Alastaron (2015) ja keskusta-alueen (2016) päiväkotiratkaisujen takia. <i>Verkanappulat Oy ja Touhula Varhaiskasvatus Oy ovat esittäneet hinnankorotuksia, joita sivistyslautakunta käsittelee 29.9.2022.</i></p>
Muut toiminnan edellyttämät resurssit	<p><i>Muut merkittävimmät toiminnan edellyttämät resurssit ja niiden muutokset</i></p>

Talouden ja toiminnan tunnusluvut ja vertailutiedot

Muut olennaiset tunnusluvut ja vertailutiedot.

PERUSTIEDOT	KYSYNTÄ/TARJONTA	TP 2020	TA 2021	TA 2022
TOIMINNAN LAAJUUS	Lapsia varhaiskasvatuksessa	572	600	600
Varhaiskasvatus	-joista esiopetuksessa	124	120	120
	-joista päiväkodeissa	505	522	520
	-joista ryhmäperhepäiväkodeissa	10	8	0
	-joista perhepäivähoidossa	57	70	80
	Kunnallisen ja hankitun palvelun osuudet päivähoitossa (päiväkodit ja ryhmäperhepäiväkodit, %)	60/40	60/40	60/40
	Leikkitoiminta MLL, läsnäolopv.	99	400	300
	Lasten lakisääteinen kotihoidontuki, kotitalouksia keskim. kk	157	160	160
	-lapsia tuen piirissä, keskim. kk	201	220	220
	Yksityisen hoidon kuntalisä			
	-kotitalouksien lukumäärä	4	7	7
	-lapsia tuen piirissä	6	10	10

Lasten päivähoiton kustannuksia 2008 - 2019 (nettokustannukset, €/0-6v):

Päivähoidon kustannuksissa näkyy 0-6-vuotiaiden osuuden pieneneminen Loimaan väestöstä vuosina 2012 - 2019 (6,6 % -> 5,4 %).

Palveluihin ja toimintaan liittyvät

Strategiset riskit

1. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palvelujen järjestämiseen (mm. varhaiskasvatuslain muutokset, kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu jne.). Muutokset edellyttävät ennakoitua ja varautumista

olennaiset riskit ja niiden hallinta	<p>(toimintaympäristön aktiivinen seuranta), edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta toimintamallien muuttamiseen.</p> <p>2. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.</p> <p>Taloudelliset riskit</p> <p>1. Tulojen väheneminen (esim. varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen muutosten vaikutukset toimintatuottoihin, valtionosuuksien väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.</p> <p>Toiminnalliset riskit</p> <p>1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.</p> <p>2. Palvelutarpeen äkilliset muutokset. Varhaiskasvatuksessa lapsimäärän ja hoidon tarpeen muutokset tuovat oman haasteensa henkilöstömitoitukseen ja tilakysymyksiin. Varautuminen edellyttää palvelutarpeen alueellista seuranta ja ennakointia sekä edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja.</p> <p>3. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.</p> <p>4. Pätevän henkilöstön rekrytointi (esim. varhaiskasvatuksen erityisopettajat). Henkilöstön rekrytointihaasteeseen voidaan varautua mm. luomalla positiivista työnantajakuvaa, huolehtimalla asiallisista työskentelyolosuhteista ja kilpailukykyisestä palkasta sekä mahdollistamalla henkilöstön kouluttautumista.</p>
Muut perustelutiedot	(Empty cell)

Arviointikohde	Mittari	TP 2021	TA 2022	Tot 2022
Varhaiskasvatus	Päivähoitotoiminnan laatu koetaan hyväksi palautearviointikyselyissä (vastaus-ten keskiarvo, asteikko 1-4)	3,44	3,5-4,0	Kysely toteutetaan syksyllä 2022.
	Hoitopäivän hinta (€/päivä), omatoiminta - perhepäivähoito - ryhmäperhepäivähoito - päivähoito (päiväkodit)	98,0 113,0 91,0	120-125 - 120-125	arv. tilinpäätöksessä
	Hoitopäivän hinta (€/päivä), hankittu palvelu - päivähoito (päiväkodit)	72,0	95-100	arv. tilinpäätöksessä

Varhaiskasvatuspalvelut (ulkoiset erät)	TP 2021	TOT 8/2021	MTA2022	TOT 8/2022	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)	Ennuste
TULOSLASKELMA							
Toimintatuotot	690 523	401 472	586 300	585 364	99,8	936	586 300
Toimintakulut	-7 531 713	-5 022 964	-7 777 401	-5 408 054	69,5	-2 369 347	-7 977 401
Toimintakate	-6 841 190	-4 621 492	-7 191 101	-4 822 690	67,1	-2 368 411	-7 391 101

Varhaiskasvatuksen toimintatuottojen toteutumaan vaikuttavat alkuvuonna myönnetyt hankerahoitukset. Pääosa hanketoiminnasta kohdentuu kuitenkin vuodelle 2023, joten loppuvuodesta merkittävä osa hankerahoituksesta siirretään vuodelle 2023. Lisäksi hoitopäivämaksut vähenevät jonkin verran loppuvuodesta (asiakasmaksulain muutos 1.8.2022 alkaen).

Toimintakuluissa erityisesti henkilöstökulujen kohdalla määrärahatilanne vaikuttaa tiukalta ja henkilöstökulut näyttäisivät ylittyvän. Henkilöstömäärän lisääntyminen (hoidon tarve, tuen tarve lapsiryhmissä) sekä toisaalta sijaisuuskulut vaikuttavat toteutumaan. Palvelujen ostojen kohdalla määrärahatilanteeseen vaikuttaa myös yksityisten palvelujen tuottajien hinnankorotusesitykset (lautakunta käsittelee 29.9.2022).

Perusopetus ja keskiasteen koulutus

Toimiala: Sivistys

Toimielin: Sivistyslautakunta

Palveluala: Perusopetus ja keskiasteen koulutus

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

Toiminnan kuvaus

Opetuspalvelujen päämääränä on järjestää erilaiset oppilaat huomioon ottavaa, laadukasta ja tehokasta kasvatusta ja opetusta turvallisessa ja monipuolisessa oppimisympäristössä. Päämäärän saavuttamisen kannalta keskeisiä kriittisiä menestystekijöitä ovat mm.: monipuolinen opetustarjonta sekä turvallinen ja ajanmukainen oppimisympäristö, kodin ja koulun välinen yhteistyö, toimiva opiskeluhoito ja yksilöllinen tuki oppilaalle, henkilöstön oikea mitoitus ja työntekijöiden työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä palveluprosessien kehittäminen ja toiminnan priorisointi.

Esiopetusta ei järjestetä lukuvuonna 2021 – 2022 koulujen yhteydessä, mutta Hirvikosken yhtenäiskoulussa on mahdollisuus kehitysvammaisten esiopetukseen.

Perusopetukseen kuuluvat oppivelvollisuuskoulut, joissa annetaan opetusta vuosiluokille 1-9. Hirvikosken yhtenäiskoulussa on myös lisäopetusta (vaativa erityinen tuki). Loimaan kaupungin perusopetuksen kouluverkko käsittää yhteensä kuusi alaluokkien koulua ja yhden yläluokkien koulun sekä yhden yhtenäiskoulun. Osa Mellilän yläkoululaisista käy Kosken Seudun yläasteella kouluaan (kouluyhteistyösopimus). Valtuusto on 27.4.2020 päättänyt, että Virttaan ja Kojonkulman koulujen sekä Alastaron yläasteen toiminta päättyy 1.8.2021 alkaen.

Pienryhmäopetusta järjestetään Kauhanojan koululla, Keskuskoululla, Puistokadun koululla ja Hirvikosken yhtenäiskoululla. Muilla kouluilla erityisen tuen palveluja järjestetään yleisopetuksen ryhmissä. Lisäksi perusopetuksessa on yhteensä kahdeksan laaja-alaista erityisopettajaa.

Loimaalla on **erityisopetus sopimuksia** naapurikuntien kanssa. Sopimukset on päivitetty joulukuussa 2019. Yhteistyötä on tällä hetkellä mm. Kosken TI kunnan, Oripään ja Pöytyän kuntien kanssa. Naapurikuntia, jotka lähettävät erityisoppilaitaan, laskutetaan vuosittain sopimuksen mukaisesti. Yhteistyö Kosken TI kunnan kanssa yläkoululaisten opetuksen järjestämisessä jatkuu vuonna 2011 tehtyjen sopimusten pohjalta (sopimus päivitettiin vuonna 2020).

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveyttä sekä luoda pohjaa hyvälle kasvuille. Toimintaa järjestetään joka päivä Asemansseudun koululla, Kauhanojan koululla, Keskuskoululla, Kirkonkylän koululla, Metsämaan koululla, Niinijoen koululla sekä Hirvikosken yhtenäiskoululla. Aamu- ja iltapäivätoiminnan suunnittelu- ja koordinoititehtävät on nimetty kahdelle aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajalle ja toimintaa ohjaamaan laaditaan lukuvuodeksi toimintasuunnitelma.

Tukipalveluiden henkilöstön muodostavat esi- ja perusopetuksen sekä toisen asteen opiskelijoiden opiskeluhoito- ja tukihenkilöstö. Uusi oppilas- ja opiskelijahuoltolaki tuli voimaan 1.8.2014. Oppilaitoksen sijaintikunta vastaa opiskelijahuollon psykologi- ja kuraattoripalveluiden järjestämisestä alueellaan sijaitsevien esi- ja perusopetusta, lukiokoulutusta ja ammatillista peruskoulutusta antavien oppilaitosten opiskelijoille.

Perusopetuksessa on vuosittain käynnissä useita erilaisia **hankkeita**, joilla pyritään kehittämään palveluja ja toimintoja. Hankehakemukset ja –raportit käsitellään sivistyslautakunnassa.

Toimintaympäristön muutos

Kouluverkkopäätöksen (27.4.2020) aiheuttamat muutokset palveluverkkoon.

Oppilasmäärän vähenemisen aiheuttamat muutokset tuntikehykseen, opetusryhmien määrään, ryhmäkokoihin ja henkilöstön määrään.

Taloustilanteen vaikutus palveluihin (mm. palvelujen laajuus).

Erilaisten poikkeuksellisten tilanteiden mahdollisesti aiheuttamat muutokset palvelujen järjestämiseen.

Elokuu 2022 osavuositarkastus

Koronatilanne:

Perusopetus jatkui kevätkauden OKM:n ja THL:n ohjeiden ja suositusten mukaisesti ja toiminnassa noudatettiin kaikkia valtakunnallisia ja maakunnallisia tartuntojen torjumiseksi annettuja ohjeita. Helmikuun lopussa maskisuositus poistui 1-4-luokkalaisilta ja maaliskuun lopulla 5-9-luokkalaisilta. Henkilökunta käytti kokokasvovisiiriä tai kasvomaskia. Henkilökunnan maskisuositus päättyi maaliskuun lopussa. Syyskaudella perusopetus järjestetään normaaliolojen lainsäädännön mukaisesti. Opetuksen järjestäjän on hyvä varautua koronatilanteen jatkumiseen osana normaalia varautumista. Suositeltavaa on jatkaa korona-aikana opittuja hyväksi havaittuja hygieniatoimia. Koronatilanne on aiheuttanut merkittäviä sijaisuusjärjestelyjä kouluissa.

Ukrainan tilanne:

Ukrainan tilanteella on ollut vaikutusta perusopetuksen valmistavaan opetukseen. Hirvikosken yhtenäiskoululla on kolme valmistavan opetuksen ryhmää ja Keskuskoululla yksi. Oppilaita valmistavassa opetuksessa on 53 (ukrainalaisia 42).

Muuta:

Polttoaineen merkittävän hinnannousun takia on liikennöitsijöiden taholta noussut esille tarve oppilaskuljetusten hinnan korottamiselle. Sivistyslautakunta päätti 25.5.2022 korottaa maaliskokuun osalta hintoja 0,14 euroa/km. Syksyn osalta asiaa käsitellään 29.9.2022.

Loimaan kaupunki on alkuvuoden aikana saanut merkittävästi erilaista hankerahoitusta, kuten seuraavasta taulukosta näkyy. Lisäksi kaupunki on syksyllä hakenut valtionavustusta varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi (204 250 €), mutta tästä ei ole vielä tullut päätöstä.

Strateginen tavoite	Arviointiväline, jolla tavoitteen toteutumista arvioidaan	Toiminnallinen tavoite 2022	Mittarin arvo / yksikkö ja vertailutiedot	Toteuma 31.8.	Tila
A2. Loimaa on yritysmuotoinen.					
A2.4. Toteutamme yrittäjyyskasvatusta.	Toimialan sisäinen itsearviointi. Yrityskysely, asiakaspalaute.	Koulujen opetuksessa toteutetaan opetussuunnitelman mukaisesti yrittäjyyskasvatusta (eri oppiaineiden opetuksessa, teemapäivinä, monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa jne.). Loimaalla laaja-alaisissa oppimiskokonaisuuksissa painotetaan kohtaa L6 (Työelämätaidot ja yrittäjyys).	Opetussuunnitelman toteutuminen. Yrittäjyyskasvatukseen liittyvät tapahtumat/toiminnat (määrä, kokemukset, merkitys).	Monialaiset oppimiskokonaisuudet ovat toteutuneet opetussuunnitelman ja koulujen lukuvuosisuunnitelmien mukaisesti. 6.- ja 9.-luokkalaisilla toteutetaan yritysikävierailuja.	Toteutuu
B4. Loimaa on tavoitteellinen ja vakaa omistaja – Loimaalla on hyvä tehdä töitä.					
B4.2. Parannamme palvelujemme tuloksellisuutta, vakautamme	Strategisten tavoitteiden seuranta ja arviointi vuosittain	Haemme palvelujen/toimintojen kehittämistä tukeviin	Toteutuneet hankkeet (myönnetty avustus, hankkeen tulokset jne.).	Valtionavustus esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen. (Haettu	Toteutuu

talouttamme ja turvaamme toimintamme jatkuvuutta sopeuttamalla palvelurakenteita.	toimintakertomuksessa. Seuranta ja säännöllinen raportointi (kuukausiraportit, osavuosikatsaukset, tilinpäätös), talouden tunnusluvut.	hankkeisiin rahoitusta. Kouluverkon ja opetuspalvelujen kehittäminen valtuuston hyväksymän kouluverkko selvityksen ja kouluverkkopäätöksen mukaisesti. (mm. oppimisympäristöjen kehittäminen, opetukselle tarkoitukseenmukaiset tilat).	Kouluverkkopäätöksen toteuttaminen, palvelujen kehittäminen. Vertailu valtakunnallisiin kustannuksiin (valtakunnallisten kustannusten taso).	187 040 €, myönnetty 187 040 €). Valtionavustus innovatiivisten oppimisympäristöjen edistämiseen esi- ja perusopetuksessa. (Haettu 53 010 €, myönnetty 50 130 €). Valtionavustus esi- ja perusopetuksen oppilaiden digitaalisten taitojen kehittämiseen. (Haettu 50 800 €, myönnetty 50 800 €).	
B4.4. Sopeutamme henkilöstömäärää muuttuvien ja uudistettavien palvelurakenteiden ja -tarpeiden mukaisesti.	Henkilöstölinjausten mukaiset seurantatiedot ja tunnusluvut. Henkilöstömäärä.	Tuntikehystä pienennetään oppilasmäärän vähentyessä ja kouluverkon muuttuessa (ryhmien määrät, jakotunnit, ryhmäkoko) ->vaikutukset henkilöstömäärään/palkkamenoihin.	Tuntikehys (2,0-2,1 tuntia/opp.). Henkilöstömäärä (vastaa opetuksen laajuutta). Ryhmäkoot (valtakunnallisen keskiarvon tasolla).	Tuntikehys lv. 2021-2022 oli 2,0 h/opp. ja lv. 2022-2023 on 2,1 h/opp. Henkilöstömäärä perustuu tuntikehykseen, oppilaiden tuen tarpeeseen ja hanketoiminnan toteuttamiseen.	Toteutuu
C1. Loimaa on hyvinvoivien, omatoimisten ja aktiivisten asukkaiden kaupunki.					
C1.3. Kannustamme asukkaita monipuoliseen harrastustoimintaan	Hyvinvointikertomuksen seuranta- ja arviointitiedot (TEA-pistemäärä); THL-sairastavuusindeksi; Kouluterveyskyselyt.	Monipuolinen kerhotarjonta eri kouluilla. Toiminnalla voidaan osaltaan tukea opetussuunnitelman tavoitteiden toteutumista, tarjota mielekästä tekemistä vapaa-aikaan ja herättää kiinnostusta harrastustoimintaan. Toimintaan haetaan valtionavustusta.	Toteutuneiden kerhojen määrä (40-45 kerhoa). Osallistujamäärät (400-450 opp.). Myönnetty valtionavustus (noin 15 000 euroa).	Lv. 2021-2022 toteutui 42 kerhoa, joissa osallistujia oli noin 400 - 420. Lv. 2022-2023 osalta toiminta käynnistyy syyskuussa. Valtionavustus kerhotoiminnan tukemiseen. (Haettu 22 540 €, myönnetty 16 000 €). Valtionavustus harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen (Haettu 53 520 €, myönnetty 45 000 €).	Toteutuu
C2.3. Arvioimme ja kehitämme palvelujamme asiakaspalautteen perusteella.	Asukas- ja asiakastytyväisyysarviointi/-mittaukset	Asiakaskyselyn toteuttaminen sekä toimintatapojen kehittäminen kyselyn tulosten perusteella.	Asiakastytyväisyyskysely (vastauksen keskiarvo 3,5-4, asteikolla 1-4).	Kysely toteutetaan syksyllä 2022.	Valmis-teilla

Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot

Kouluverkon muuttuminen on vaikuttanut henkilöstön määrään, mutta eläköitymisten ja määräaikaisten työ- ja virka-suhteiden takia lakkautettujen yksiköiden henkilöstö on ollut mahdollista sijoittaa toisiin yksiköihin.

Oppilasmäärän väheneminen sekä tarve pienentää tuntikehystä ja vähentää opetusryhmiä vaikuttaa myös opettaja-määrään ja opettajien työtunteihin. Joillakin opettajilla voi olla haastetta saada opetusvelvollisuus täyteen ja toisaalta pitää opettaa useammalla koululla. Näillä voi olla jatkossa vaikutusta opettajien pysyvyyteen ja uusien henkilöiden rekrytointiin.

Oppilaiden tuen tarve vaikuttaa koulunkäynninohjaajien määrään ja resurssitarve vaihtelee vuosittain merkittävästi.

Oppilasmäärän väheneminen, taloustilanne, palveluverkon muutokset yms. osaltaan kuormittavat henkilöstöä ja aiheuttavat myös haastetta henkilöstösuunnitteluun.

Opettajista muodollinen kelpoisuus on 96 %:lla ja koulunkäynninohjaajista 98 %:lla. Henkilöstöstä määräaikaisessa virka- tai työsuhteessa on noin 24 %. Määräaikaisuudet perustuvat lähinnä sijaisuuksiin ja tehtävien hoidon järjestelyihin.

Seuraavassa taulukossa olevassa henkilöstömäärässä näkyy kouluverkkomuutoksen aiheuttama vähennys opettajien määrässä. Toisaalta tarve järjestää perusopetuksen valmistavaa opetusta on edellyttänyt kahden opettajan lisäystä. Lisäksi osan opettajista palkkamenoja kohdentuu erilaisiin kehittämishankkeisiin. Ohjaajaresurssin tarve vaihtelee lukuvuosittain ja lukuvuoden sisälläkin (6-7 ohjaajan palkkamenot kohdentuvat vieraskuntalaisten oppilaiden avustamiseen).

Koronatilanne on aiheuttanut merkittävää sijaistarvetta ja riittävän henkilöstöresurssin varmistaminen on ajoittain ollut ongelmallista.

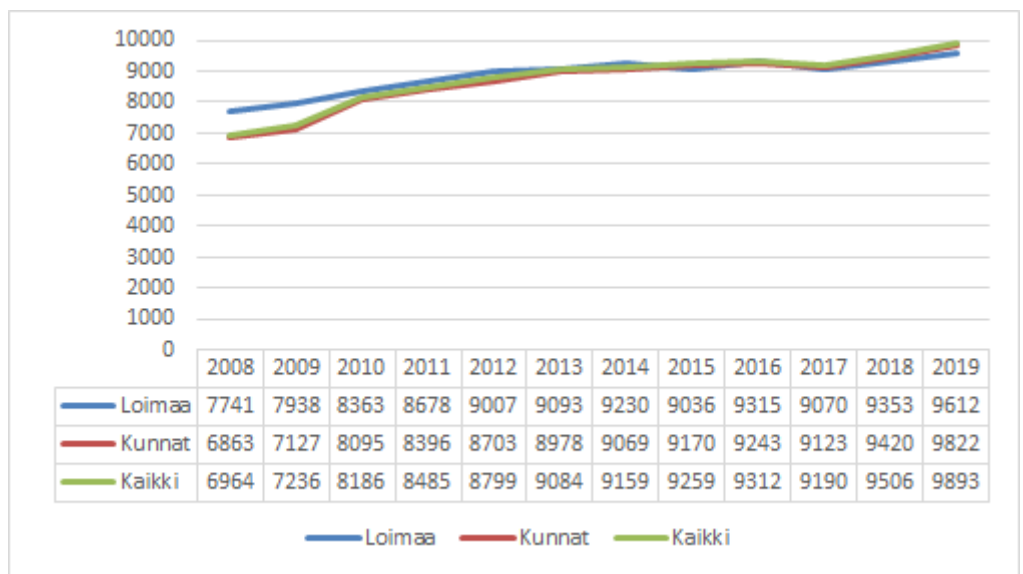
Päätoimisten tuntiopettajien määrässä näkyvät perusopetuksen valmistavan opetuksen laajuus (neljä ryhmää) sekä hanketoimintaan palkattu resurssiopettaja. Ohjaajaresurssi vaihtelee lukuvuosittain (ja lukuvuoden ajanakin) oppilaiden tuen tarpeen mukaan.

Yksi koulupsykologin toimi on ajalla 9/2022 - 6/2023 täyttämättä. Ko. aikana käytämme ostopalvelua ja lisäämme kuraattoresurssia (0,7htv). Opiskeluhoitohenkilöstö siirtyy 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueelle.

Henkilöstörakenne ja -määrä	TP 2021	TA 2022	TOT 30.4.	TOT 31.8.
Sivistysjohtaja	1	1	1	1
Palvelusihteeri	5	5	4,5	5
Rehtori	4	4	4	4
Luokanopettaja	51	52	51	51
Lehtori	30	30	30	30
Pt. tuntiopettaja	20	18	21	23
St. tuntiopettaja	0	0	0	0
Erytysluokanopettaja	14	14	14	14
Erytysopettaja	8	8	8	8
Esikoulun opettaja	0	0	0	0
Koulunkäynninohjaaja	48	46	50	48
Apip-toiminnan ohjaaja	4	4	4	4
Koulukuraattori	3	3	3	3
Koulupsykologi	3	3	2	3
Perusopetus (yhteensä)	191	188	192,5	194

Muut olennaiset perustelutiedot	
Toimitilat	<p><i>Tarvittavat toimitilat ja niiden olennaiset muutokset</i></p> <p>Loimaan kaupungin perusopetuksessa on kahdeksan koulua. Kouluverkon muutoksen jälkeen tilojen käyttö on tehostunut. Koulujen tämänhetkinen vapaa kapasiteetti mahdollistaa tarvittaessa oppilasmäärän lisääntymisen.</p> <p>Asemanseudun, Kauhanojan ja Niinijoen koulujen tiloissa on myös varhaiskasvatusta.</p> <p>Koulukiinteistöissä on ajoittain esiintynyt sisäilmaongelmia (mm. Hirvikosken yhtenäiskoulu ja Kirkonkylän koulu). Yhtenäiskoululla ja Kirkonkylän kouluilla tehtiin vuonna 2019 sisäilmakorjauksia. Puistokadun koululla ja Hirvikosken yhtenäiskoululla toteutettiin keväällä 2021 sisäilmaseurantaa (ns. Luokkahenki-pilotointi). <i>Keväällä 2022 sisäilmaseuranta on ollut käynnissä Keskuskoululla, Puistokadun koululla ja Hirvikosken yhtenäiskoululla. Syksyllä seuranta on laajennettu Asemanseudun koululle ja Kirkonkylän kouluun.</i></p> <p>Kouluverkko- ja koulunostomuutos on edellyttänyt Puistokadun koululla jonkin verran muutostöitä (mm. kotitalousluokka, käsityötilat) ja osan nykyisten lukiotilojen (neljä luokkaa) siirtämistä Puistokadun koulun käyttöön.</p> <p>Kouluverkkoselvityksen mukaan koulukäytössä säilyviin kiinteistöihin on perusteltua tehdä suunnitelmat kunnossapitotoimista ja korjaustarpeista, jotta kiinteistöt olisivat asianmukaisessa kunnossa ja tilat ajan vaatimusten mukaiset. Vuosina 2022-2023 tulisi suunnitella Hirvikosken yhtenäiskoulun korjausten (2019) jatkaminen, Puistokadun koulun käsityötilan ja piha-alueen kunnostaminen, Asemanseudun koulun vanhan osan kunnostaminen sekä Keskuskoulun ns. kaksovaiheen toteuttaminen (liikuntatila, ruokala, apip-tilat).</p>
Palvelujen ostot	<p><i>Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset</i></p>

	<p>Opetuspalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat kuljetusten hankinta. (n.1 200 000 euroa/vuosi). Näissä kustannuksissa ei ole tapahtunut viime vuosina olennaisia muutoksia. Kuljetukset on kilpailutettu lukuvuosille 2021-2024 (+ kaksi optiovuotta).</p> <p>Palvelujen ostoihin kirjataan myös lukiokoulutuksesta aiheutuvat kustannukset eli todellisten kustannusten ja valtionosuuden välinen erotus (noin 500 000 - 600 000 euroa/vuosi).</p>																																																																																				
Muut toiminnan edellyttämät resurssit	Muut merkittävimmät toiminnan edellyttämät resurssit ja niiden muutokset																																																																																				
Talouden ja toiminnan tunnusluvut ja vertailutiedot	<p><i>Muut olennaiset tunnusluvut ja vertailutiedot.</i></p> <table border="1" data-bbox="395 607 1300 1310"> <thead> <tr> <th colspan="2">PERUSTIEDOT</th> <th>TP 2020</th> <th>TA 2021</th> <th>TA 2022</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="12">Oppilaat kouluittain (TA 2022 keskiarvo syksy 2021 ja arvio syksy 2022)</td> <td>Asemanseudun koulu</td> <td>57,5</td> <td>64</td> <td>65</td> </tr> <tr> <td>Kauhanojan koulu</td> <td>63</td> <td>58</td> <td>54</td> </tr> <tr> <td>Keskuskoulu</td> <td>387</td> <td>386</td> <td>372</td> </tr> <tr> <td>Kirkonkylän koulu</td> <td>4+108</td> <td>7+107</td> <td>113</td> </tr> <tr> <td>Kojonkulman koulu</td> <td>2+37</td> <td>1+17*</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Metsämaan koulu</td> <td>8+48,5</td> <td>5+49</td> <td>49</td> </tr> <tr> <td>Niinjoen koulu</td> <td>4+38</td> <td>38</td> <td>39</td> </tr> <tr> <td>Virttaan koulu</td> <td>14,5</td> <td>7*</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Alastaron yläaste</td> <td>102,5</td> <td>42*</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Puistokadun koulu</td> <td>250</td> <td>285</td> <td>320</td> </tr> <tr> <td>Hirvikosken yhtenäiskoulu</td> <td>398</td> <td>405</td> <td>415</td> </tr> <tr> <td>Oppilaat perusopetuksessa</td> <td>Oppilaat yht.</td> <td>18+1504</td> <td>13+1458</td> <td>1427</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Yleisopetus</td> <td>1365</td> <td>1343</td> <td>1322</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Luokkamuotoinen erityisopetus</td> <td>105</td> <td>115</td> <td>105</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Osa-aikaiseen erityisop. osallistuneet</td> <td>397</td> <td>370 - 380</td> <td>390-400</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Tehostetun tuen oppilaat</td> <td>206</td> <td>190 - 200</td> <td>210-215</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Vieraskuntalaisia</td> <td>Perusopetus</td> <td>5,6 %</td> <td>6,5 %</td> <td>3,5 %</td> </tr> <tr> <td>Erityisopetus</td> <td>15,1 %</td> <td>18,5 %</td> <td>14,5 %</td> </tr> </tbody> </table> <p>* koulun toiminta päättyy 1.8.2021. Kojonkulman koululta oppilaat siirtyvän pääosin HYK:iin, Virttaalta Kirkonkylän kouluun ja Alastaron yläasteelta Puistokadun koululle.</p> <p>Perusopetuksen käyttökustannukset 2008 - 2019 (OPH:n raportit):</p>	PERUSTIEDOT		TP 2020	TA 2021	TA 2022	Oppilaat kouluittain (TA 2022 keskiarvo syksy 2021 ja arvio syksy 2022)	Asemanseudun koulu	57,5	64	65	Kauhanojan koulu	63	58	54	Keskuskoulu	387	386	372	Kirkonkylän koulu	4+108	7+107	113	Kojonkulman koulu	2+37	1+17*	-	Metsämaan koulu	8+48,5	5+49	49	Niinjoen koulu	4+38	38	39	Virttaan koulu	14,5	7*	-	Alastaron yläaste	102,5	42*	-	Puistokadun koulu	250	285	320	Hirvikosken yhtenäiskoulu	398	405	415	Oppilaat perusopetuksessa	Oppilaat yht.	18+1504	13+1458	1427		Yleisopetus	1365	1343	1322		Luokkamuotoinen erityisopetus	105	115	105		Osa-aikaiseen erityisop. osallistuneet	397	370 - 380	390-400		Tehostetun tuen oppilaat	206	190 - 200	210-215	Vieraskuntalaisia	Perusopetus	5,6 %	6,5 %	3,5 %	Erityisopetus	15,1 %	18,5 %	14,5 %
PERUSTIEDOT		TP 2020	TA 2021	TA 2022																																																																																	
Oppilaat kouluittain (TA 2022 keskiarvo syksy 2021 ja arvio syksy 2022)	Asemanseudun koulu	57,5	64	65																																																																																	
	Kauhanojan koulu	63	58	54																																																																																	
	Keskuskoulu	387	386	372																																																																																	
	Kirkonkylän koulu	4+108	7+107	113																																																																																	
	Kojonkulman koulu	2+37	1+17*	-																																																																																	
	Metsämaan koulu	8+48,5	5+49	49																																																																																	
	Niinjoen koulu	4+38	38	39																																																																																	
	Virttaan koulu	14,5	7*	-																																																																																	
	Alastaron yläaste	102,5	42*	-																																																																																	
	Puistokadun koulu	250	285	320																																																																																	
	Hirvikosken yhtenäiskoulu	398	405	415																																																																																	
	Oppilaat perusopetuksessa	Oppilaat yht.	18+1504	13+1458	1427																																																																																
	Yleisopetus	1365	1343	1322																																																																																	
	Luokkamuotoinen erityisopetus	105	115	105																																																																																	
	Osa-aikaiseen erityisop. osallistuneet	397	370 - 380	390-400																																																																																	
	Tehostetun tuen oppilaat	206	190 - 200	210-215																																																																																	
Vieraskuntalaisia	Perusopetus	5,6 %	6,5 %	3,5 %																																																																																	
	Erityisopetus	15,1 %	18,5 %	14,5 %																																																																																	

Perusopetuksen käyttökustannusten kehitykseen vaikuttavat monet tekijät. Loimaalla haastetta tuovat mm. useat (pienehköt) yksiköt, laaja erityisopetus, laaja tuntikehys sekä kuljetusoppilaiden merkittävä osuus. Koulukohtaiset erot yleisopetuksen opetuskustannuksissa ovat Loimaalla huomattavat. Erot ovat monen tekijän summa, mutta ainakin oppilasmäärä sekä erityisesti kiinteistöhuolto- ja kuljetuskustannukset ovat tässä mielessä merkittäviä tekijöitä. (taulukon kustannukset sisältävät sairaala- ja vammaisopetuksen).

Vertailutietoja (v. 2019) muutamista (samankokoisista) kunnista (OPH:n raportit):

Kunta	Oppilaat	Opetustunnit/ opp	Opetus €/tunti	Kuljetusoppilaat	Kuljetus €/opp	Ruokailu €/opp/pv	Yhteensä €/opp
Forssa	1 468	82	63	211	2341	2,82	10 029
Kauhajoki	1 376	70	72	495,5	1 566	3,86	9 256
Lieto	2 534,5	65	68	556	1 124	3,00	8 264
Loimaa	1 544	80	62	593,5	1 683	3,13	9 612
Naantali	1 997	68	71	379	2 040	3,43	8 855
Uusikaupunki	1 378,5	79	64	369	1 003	2,98	9 523
Kunnat yhteensä	531588,5	71	70	110 900	1 793	2,81	9 822

Edellä olevan taulukon perusteella erityisesti opetuksen määrä (tuntikehys) ja kuljetuskustannukset ovat merkittävimmät tekijät, jotka nostavat oppilaskohtaisia kustannuksia Loimaalla. Viime vuosina Loimaan ero keskimääräisiin oppilaskohtaisiin kustannuksiin on pienentynyt, mikä perustuu lähinnä tuntikehysten vähentämiseen. Pinta-alalta laajassa kunnassa koulukuljetusten kustannukset ovat joka tapauksessa jatkossakin merkittävät. Tämän takia kustannuksissa on ongelmallista päästä valtakunnalliselle tasolle, mutta vuosina 2017 - 2019 Loimaan kaupungissa oppilaskohtaiset kustannukset ovat olleet alle valtakunnan keskiarvon.

Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta

Strategiset riskit

1. Lainsäädännön muutosten vaikutukset palvelujen järjestämiseen (mm. opetussuunnitelmien muutokset, oppivelvollisuuden laajentaminen yms.). Muutokset edellyttävät ennakkointia ja

	<p>varautumista (toimintaympäristön aktiivinen seuranta), edellytyksiä nopeaan päätöksentekoon ja valmiutta toimintamallien muuttamiseen.</p> <p>2. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.</p> <p>Taloudelliset riskit</p> <p>1. Tulojen väheneminen (esim. valtionosuuksien väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.</p> <p>2. Hankerahoituksen väheneminen. Opetuspuolella on viime vuosina saatu merkittävästi taloudellista resurssia erilaisiin hankkeisiin, joilla on voitu kehittää palveluja. Jatkossakin olennaista on aktiivinen hanketoiminnan seuranta ja panostaminen hankerahoituksen hakemiseen toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin.</p> <p>Toiminnalliset riskit</p> <p>1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.</p> <p>2. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.</p> <p>3. Pätevän henkilöstön rekrytointi (esim. erityisopettajat). Henkilöstön rekrytointihaasteeseen voidaan varautua mm. luomalla positiivista työnantajakuvaa, huolehtimalla asiallisista työskentelyolosuhteista ja kilpailukykyisestä palkasta sekä mahdollistamalla henkilöstön kouluttautumista.</p>
Muut perustelutiedot	

Arviointikohde	Mittari	TP 2021	TA 2022	Tot 2022
Perusopetus	Oppilaita/opettaja perusopetuksessa	11,5	11,3	11,1
	Oppilaita/opettaja laaja-alainen erityisopetus	186	180	181
	30.9. jatkokoulutuksen ulkopuolelle jäävät/edellisenä keväänä 9.luokan päättötodistuksen saaneet	0 %	0 %	-
	Perusopetuksen käyttökustannukset (yleis- ja erityisopetus) € / opp	9 260	9 150	arv. tilinpäätöksessä
	Perusopetuksen laatu koetaan hyväksi palautearviointikyselyissä (vastausten keskiarvo, asteikko 1-4)	Kyselyä ei ole toteutettu.	3,3-3,5	Kysely toteutetaan syksyllä 2022.
	Oppilasmäärä/opetusryhmä 1-2 lk 3-6 lk 7-9 lk	16,7 18,1 16,4	17-18 18-19 16-17	15,5 18,0 15,6
Iltapäivätoiminta	Oppilaita apip-toiminnan piirissä: 1-2-luokat	133	145	140
	Oppilaita apip-toiminnan piirissä: 3-9-luokat	30	30	25
	Ohjaustuntien määrä/vko	405	410	400

Perusopetus ja keskiasteen koulutus (Ulkoiset erät)	TP 2021	TOT 8/2021	MTA2022	TOT 8/2022	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)	Ennuste
TULOSLASKELMA							
Toimintatuotot	1 495 430	1 288 306	1 350 100	1 309 829	97,0	40 271	1 350 100
Toimintakulut	-13 279 149	-8 904 787	-13 484 256	-9 158 870	67,9	-4 325 386	-13 484 256
Toimintakate	-11 783 719	-7 616 481	-12 134 156	-7 849 041	64,7	-4 285 115	-12 134 156

Perusopetuksen toimintatuottojen toteutumaan vaikuttavat alkuvuonna myönnettyt hankerahoitukset. Hanke-toiminnasta merkittävä osa kohdentuu vuodelle 2023, joten loppuvuodesta hankerahoitusta siirretään merkittävästi vuodelle 2023.

Henkilöstökulut näyttäisivät tämänhetkisen tiedon perusteella riittävän, mutta toteutumaan vaikuttavat olennaisesti sijaisuuskulut, lasten/nuorten tuen tarve, maahanmuuttajalasten määrä ja hanketoiminnan laajuus. Palvelujen ostojen kohdalla määrärahatilanne on tiukka. Tilanteeseen vaikuttavat kuljetuskustannusten nousu edellisessä kilpailutuksessa (2021), kouluverkon muutos sekä polttoaineen hinnannousu. Lisäksi palvelujen ostoihin vaikuttavat mm. lukiokoulutuksen maksuosuus ja toisiin kuntiin sijoitettujen lasten opetuskustannukset.

Vapaa-aikapalvelut

Toimiala: Sivistys

Toimielin: Sivistyslautakunta

Palveluala: Vapaa-aikapalvelut

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

Toiminnan kuvaus

Lähtökohtana vapaa-aikapalveluiden toiminnassa on lisätä sellaisia toimintatapoja ja palveluita, jotka edistävät kuntalaisten kuulumista yhteisöihin. Palveluilla on varmistettava mahdollisuudet osallistua aktiivisesti vapaa-ajalla myös niille kuntalaisille, jotka eivät ole kansalaisjärjestöjen toiminnan piirissä. Vapaa-aikapalvelut ovat osaltaan kehittämässä kaikkien kuntalaisten mahdollisuuksia vaikuttaa omaa elinympäristöään koskeviin asioihin.

Vapaa-aikapalvelut tuottavat ja edistävät palveluja, jotka ovat enimmäkseen ennaltaehkäiseviä. Vapaa-aikapalvelut toimivat edistäjinä ja sellaisten palveluiden tuottajina, joita kansalaisjärjestöt eivät voi tuottaa. Yhdistysten, järjestöjen ja seurojen toimintaa tuetaan myöntämällä avustuksia ja osoittamalla tiloja niiden toimintojen järjestämiseen.

Kirjastopalveluiden tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Tehtävien hoitamiseksi kirjastolla tulee olla tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö sekä riittävä ja osaava henkilöstö.

Kirjastolaitos koostuu pääkirjastosta sekä Alastaron, Hirvikosken ja Mellilän kirjastoista. Kirjasto tekee yhteistyötä kirjastopalveluiden laadun varmistamiseksi muiden kirjastojen kanssa seutu-, maakunta- ja valtakunnallisella tasolla.

Kirjastopalvelut on tarkoitettu koko väestölle. Keskeinen tavoite on, että kaikki käyttäjät huolimatta mahdollisista toimintarajoitteista voivat hyödyntää kirjaston palveluja. Kirjastopalveluiden saavutettavuutta tuetaan selko- ja isotekstisten kirjojen teemahyllyllä, kirjaston kotipalvelulla ja yhteistyöllä Celia-kirjaston kanssa. Kirjasto välittää Celian palveluja asiakkaille, joiden on vaikea lukea tavallista kirjaa, ja opastaa palvelun käytössä.

Asiakkaiden opastaminen tiedonhallintataitoihin on yksi kirjaston ydintehtävistä. Opastusta järjestetään sekä henkilökohtaisena opastuksena että ryhmille. Lukemiskulttuuria edistetään vaihtuvien kirjanäyttelyin ja erilaisten luku- ja kirjallisuuspiirien avulla. Kouluille tarjotaan kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisia palveluja.

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on luoda mahdollisuuksia ja edellytyksiä taiteen harjoittamiselle sekä kotiseututyön ja perinteen harrastamiselle.

Kulttuuripalvelut tuottavat kulttuuri- ja perinnetoimintaan liittyviä palveluita sekä toteuttavat muita tehtäviä kuten järjestävät julkisia tilaisuuksia, ylläpitävät perinteen tallentamista ja vastaavat osittain ystävyyskuntatoiminnasta ja matkailuun liittyvistä tehtävistä. Avustuskohteita ovat mm. Suomen maatalousmuseo Sarka, Loimaan seudun teatteriyhdistys, kulttuuriyhdistykset ja kylät.

Keskeisiä tehtäviä ovat musiikkitalaisuuksien ja muun esittävän taiteen tukeminen ja järjestäminen, teatteritoiminnan tukeminen, elokuvatoiminta, taidekokoelman ylläpitäminen ja kartuttaminen sekä näyttelytoiminta. Kulttuuripalvelut vastaavat Loimaan Taidetalon, Alpo Jaakolan patsaspuiston, kuivurigallerian ja Vesikosken myllyn toiminnasta sekä Heimolinnan juhlatilan vuokrauksesta. Lisäksi kulttuuripalvelujen vastuulla on toritoiminta.

Liikuntapalveluiden perustehtävänä on tuottaa ja kehittää eri hallintokuntien ja sidosryhmien kanssa laadukkaita ja monipuolisia liikumis-, liikunta- ja vapaa-ajan palveluita.

Kuntien liikuntatoiminnan perustehtävää linjaa liikuntalaissa asetettu ohjeistus. Liikuntalain tarkoituksena on mm. edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä tukea lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä liikunnan avulla.

Kunnan tulee luoda edellytyksiä asukkaiden liikunnalle kehittämällä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa, tuemalla kansalais- ja seuratoimintaa, rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja, järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät sekä kehittämällä paikallista ja kuntien välistä sekä alueellista yhteistyötä.

Painopisteinä ovat erityisliikunta, ikäihmiset, lapsiperheiden liikunta sekä liikuntaneuvonta. Tavoitteena on motivointi elinikäiseen liikuntaan, terveellisempään elämään ja oman kiinnostuksen mukaisen liikuntapolun löytäminen matalan kynnyksen ryhmien, lajikokeilujen yms. kautta.

Uimahalli Vesihovi on ”vauvasta vaariin” kuutena päivänä viikossa vesiliikuntapalveluja tuottava seutukunnallinen ohjatun liikunnan ja omaehtoisen virkistyksen keidas. Vesihovin ja Hirvihovin kunto- ja voimailusalin markkinointiin ja asiakaslähtöiseen palvelujen kehittämiseen panostamalla pyritään kävijämäärän kasvamiseen.

Saviseudun kunnat järjestävät yhdessä eri vuodenaikoihin kohdistuvia ”Saviseutu liikkuu” kampanjoita, joiden tavoitteena on innostaa kuntalaisia omaehtoiseen liikuntaan ympäri vuoden.

Neljän kunnan yhteisen Harjureitin kehitystyötä jatketaan ja markkinointia tehostetaan, jotta se palvelisi jatkossa yhä monipuolisemmin eri käyttäjäryhmiä ympärivuotisessa ulkoilukäytössä.

Nuorisopalveluiden tehtävänä tuottaa nuorisolain edellyttämiä palveluita nuorille (alle 29-vuotiaille). Nuorisopalvelut luovat edellytyksiä nuorisotoiminnalle, järjestää itse toimintaa, tukee nuorten kasvua, kehitystä ja kansalaisvalmiuksia tiiviissä yhteistyössä viranomaisten, järjestöjen ja yhteisöjen sekä yksityisten henkilöiden, erityisesti nuorten ja heidän perheiden kanssa.

Nuorisopalveluiden tehtävänä on huolehtia, että nuorilla on mahdollisuus käyttää heille suunnattuja palveluja ja että heillä on mahdollisuuksia ja valmiuksia vaikuttaa elinolosuhteisiinsa. Tätä tarkoitusta varten kehitetään edelleen nuorten tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita.

Nuorisopalvelut järjestävät nuorisotiloilla alakoululaisille (3-6 lk), yläkouluikäisille sekä toisen asteen opiskelijoille tarkoitettua avointa toimintaa. Avoimen toiminnan lisäksi järjestetään tapahtumia, retkiä ja leirejä. Loimaan kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti tuotetaan peruskoululaisille ennalta ehkäiseviä palveluja.

Nuorten osallisuuden ja nuorten asioiden edistäjänä Loimaalla toimii nuorisovaltuusto.

Loimaan kaupungissa toimii lasten ja nuorten monialainen työryhmä. Sen toiminta on yhdistetty paikalliseen LAPE -ryhmään (lapsiperheiden kehittämisohjelma). Työryhmä toimii nuorisolain edellyttämänä nuorten ohjaus- ja palveluverkostona.

Seutukunnallinen nuorisotoiminta (SENU) jatkaa toimintaansa neljän kunnan yhteistyönä ja Loimaa toimii näiden kuntien etsivän nuorisotyön koordinaattorina.

Työväenopisto tuottaa loimaalaisille heidän tarpeistaan lähtevää opetusta ja oppimistavoitteista harrastustoimintaa, joka tukee kuntalaisten aktiivisuutta, kehittää osaamista ja sivistystä sekä edistää henkistä ja ruumiillista hyvinvointia. Paikallisten yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa tehdään yhteistyötä mahdollisimman laajan seutukunnallisen, alueellisen ja paikallisen kurssitarjonnan saavuttamiseksi.

Työväenopiston toiminta käsittää perinteisen vapaan sivistystyön lisäksi mm. lapsille ja nuorille annettavaa taiteen perusopetusta yleisen oppimäärän mukaan. Sitä tarjotaan kuvataiteissa sekä teatteritaiteessa. Tilauskoulutusta ja muuta maksupalvelukoulusta työväenopisto järjestää tarpeen mukaan. Toistaiseksi sen määrä ja tarve paikkakunnalla on ollut vähäinen.

Musiikkiopisto järjestää laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta. Taiteenaloja ovat musiikki ja tanssi. Osana opetusta ovat myös musiikkiin ja tanssiin liittyvät tilaisuudet ja tapahtumat, joita musiikkiopisto järjestää. Oppilaat oppivat musiikin ja tanssin tietoja ja taitoja. Kaikki kuntalaiset voivat saada merkityksellistä sisältöä vapaa-ajaksi elämänlaatua parantamaan.

Musiikkiopistossa on mahdollista opiskella monipuolisesti eri instrumenttien soittoa sekä laulua. Instrumenttiopetuksen lisäksi opintokokonaisuuteen kuuluvat musiikin hahmotusaineiden opiskelu sekä yhteismusisointi erilaisissa yhtyeissä tai kuoroissa. Musiikkileikkikoulu on alle kouluikäisille tarkoitettua musiikillista valmennusta sekä lapsen kasvua tukevaa toimintaa.

Tanssilinjalla opettavina aineina ovat baletti, nykytanssi ja lastentanssi.

Musiikkiopistossa toimii avoin linja, jonka tarkoituksena on tarjota kaikille halukkaille, iästä ja aikaisemmista musiikkiopinnoista riippumatta, mahdollisuus musiikinopiskeluun.

Toimintaympäristön muutos

Taloustilanteen vaikutus palveluihin (mm. palvelujen laajuus).

Alastaron yläasteen oppilaiden siirto Puistikadun koululle syksyllä 2021 antaa päiväaikaan tilaa Alastaro-hallille, mutta ruuhkauttaa puolestaan liikuntahallin päiväkäyttöä entisestään.

Erilaisten poikkeuksellisten tilanteiden mahdollisesti aiheuttamat muutokset palvelujen järjestämiseen.

Elokuu 2022 osavuosisikatsaus

Koronatilanne:

Vapaa-aikapalvelut ovat toimineet alkuvuodesta alkaen joitakin rajoitustoimia lukuun ottamatta normaalisti. Vapaa-aikapalveluissa on henkilöstön poissaoloilla ollut jonkin verran vaikutusta palvelujen järjestämiseen.

Muuta:

Loimaan kaupunki on hakenut hankerahoitusta toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin: Liikunnallisen elämäntavan paikallinen kehittämisavustus (haettu 14 265 €, myönnetty 13 500 €), etsivä nuorisotyö (haettu 45 000 €, myönnetty 45 000 €).

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän (musiikki) ja yleisen oppimäärän (kuvataide, teatteritaide) opetussuunnitelmat on päivitetty. Suunnitelmat on otettu käyttöön 1.8.2022.

Varsinais-Suomen liitto ja Turun kaupunki koordinoivat OKM:n rahoittamaa, koko Varsinais-Suomen kattavaa Varsinaista kulttuuria -hanketta (VARKU). Hankkeen puiteissa seutukunnille palkataan seututaiteilijoita 3kk:n työsuhteisiin. Loimaan seutukunnalle on palkattu sanataiteen pariin taitelija ajalle 3.10.-31.12.2022. Taitelijan työpanos katetaan hankerahoista, kunnat vastaavat materiaalikuluista ja tarjoavat tilat käyttöön.

Strateginen tavoite	Arviointiväline, jolla tavoitteen toteutumista arvioidaan	Toiminnallinen tavoite 2022	Mittarin arvo / yksikkö ja vertailutiedot	Toteuma 31.8.	Tila
A1. Loimaa on seudullinen asiointi- ja palvelukeskus.					
A1.3. Kehitämme sähköisten palvelujen saatavuutta	Uusien sähköinen asiointin palvelujen määrä.	Uuden sähköisen tilanhallintajärjestelmän hankinta ja käyttöönoton valmistelu. Opistojen oppilashallinto-ohjelman tehokkaampi hyödyntäminen. Opistojen oppimisympäristöjen digitalisoiminen.	Ohjelman hankinta ja käyttöönoton valmistelutoimenpiteet. Työtehtävien tehostaminen/asiantuntijapalvelun parantaminen. Opetuksen laadun parantaminen (ajanmukaistaminen, monipuolistaminen jne.).	Ohjelmavaihtoehtoja on kartoitettu, mutta hankintaa ei ole tehty. Musiikkiopiston uusi opetussuunnitelma on oppilashallintojärjestelmän sisällä, ja huoltajat ja oppilaat voivat reaaliaikaisesti seurata opintojen edistymistä.	Toteutuu osittain

C1. Loimaa on hyvinvoivien, omatoimisten ja aktiivisten asukkaiden kaupunki.					
C1.1. Tuemme loimaalaisten hyvinvointia ennakoivasti	Asukas- ja asiakastytyväisyysarviointi/-mittaukset.	Mellilänjärven kehittämisuunnitelman jatkovalmistelu ja 1. vaiheen toteutus Kalikan kehittäminen (palvelemaan monipuolisesti kuntalaisia). Liikuntatilojen- ja -alueiden hoitosuunnitelman laatiminen yhteistyössä teknisen palvelualan kanssa.	Valmistuneet suunnitelmat. Suunnitellut toimenpiteet ja niiden toteuttaminen.	Mellilänjärven osalta alustavia suunnitelmia on tehty. Liikuntatilojen ja -alueiden hoitosuunnitelman laatiminen on käynnissä. Luonnosta käsitellään 29.9.2022 sivistyslautakunnassa.	Toteutuu osittain
C1.2. Korostamme liikunnan merkitystä ja tuemme kaikenikäisten liikkuamista.	Hyvinvointikertomuksen seuranta- ja arviointitiedot (TEA-pistemäärä), THL-sairastavuusindeksi, kouluterveyskyselyt.	Liikkumisreseptin käyttöönotto yhteistyössä terveyspalvelujen kanssa. Liikuntaneuvonnan kehittäminen. Työväenopiston ikäihmisille suunnatut liikunta- ja kehonhuoltokurssit. Kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvoinnin tukemiseen ja aktiiviseen harrastamiseen kaupungissa on tarjolla liikuntapalvelujen ja vapaan sivistystyön tarjoamat monipuoliset matalan kynnyksen ryhmät.	Toteutuneet ryhmät/asiakasmäärä. Asiakaspalaute.	Valmistelussa terveyspalveluissa. Voimaa vanhuuteen mentorointiohjelmassa kehitteillä. Työväenopistolla on perustettu uusia liikuntaryhmiä kylille (Mellilä, Kojonkulma). Ryhmiä on joka puolella kaupunkia (keskusta, Hirvikoski, Alastaro, Kauhanoja, Virttaa). Ikä-ihmisten tuolijumpat ja hyvän olon liikuntaryhmät koko kunnan alueella. Panostettu ikäihmisten kuntosaliharjoittelun alkeiskursseihin.	Toteutuu osittain
C3. Loimaalla et ole yksin.					
C3.3. Kokeilemme rohkeasti uusia ja osallistavia toimintatapoja ja välineitä elämisen laadun sekä hyvinvoinnin parantamiseksi.	Hyvinvointikertomuksen seuranta- ja arviointitiedot, asiakastytyväisyysarviointi/-mittaukset.	Kehitämme kotona asuvien mahdollisuutta itsenäisen kuntouttavan liikunnan toteuttamiseen teknologiaa hyödyntäen. Teknologian hyödyntäminen monipuolisen liikuntamateriaalin tuottamisessa sekä tarjolla olevien kirjasto- ja kulttuuripalvelujen hyödyntämisessä.	Käyttäjämäärä (50-60). Käyttäjien testaukset ja kokemukset.	Toteutus on käynnissä (21 asiakasta). Suunnittelu on käynnissä liikuntaa ja digiä loimaalaisille -hankkeen yhteydessä yhteistyössä kirjasto- ja kulttuuripalvelujen kanssa.	Toteutuu

Henkilöstövaikutukset ja henkilöstöön liittyvät perustelutiedot

Vapaa-aikapalveluiden päätoiminen henkilöstö on suhteellisen vähäinen. Mm. liikuntapalveluissa (uimahalli) henkilöstöresurssin vähäisyys tuo oman haasteen/riskin palvelujen järjestämiselle. Lisäksi eri sektoreilla monet tehtävät ovat yksittäisen henkilön varassa, mikä erityisesti poikkeustilanteissa aiheuttaa haavoittuvuutta tehtävien hoidossa.

Työväenopiston hallinto on hankittu 1.8.2012 alkaen ostopalveluna Pöytyän kunnalta. Sopimus on irtisanottu ja 1.1.2021 alkaen musiikkiopistolle ja työväenopistolle valittiin yhteinen rehtori.

*Seuraavassa taulukossa on vuonna 2020 muutettu henkilöstön tilastointitapaa. Musiikinohjaaja on merkitty kokonaisuena vakanssina, mutta työpanos on edelleen 50 %. Lisäksi liikuntapalveluissa käytetään tilapäistyöntekijöitä ja nuorisopalveluissa nuorisotilojen ohjaajia suunnilleen vastaava määrä kuin edellisinä vuosina. Vapaa-aikapalvelujen toinen palvelusihteeri siirtyy hallinnollisesti elinvoimayksikköön, mutta työpanoksesta 50 % kohdentuu sivistyspalveluihin. Vuonna 2022 luvut ovat työpanoksen (htv) mukaan. Erityisesti muutokset näkyvät opistojen st. tuntiopettajien tilastoinnissa (aiemman tilastoinnin mukaan työväenopiston opettajien määrä vuonna 2022 olisi 72 ja musiikkiopiston 13).

Nuorisosihteerin virka on täytetty 1.8.2022 alkaen. Huhtikuun alussa on aloittanut uusi nuoriso-ohjaaja (oppisopimus-koulutus). Lisäksi nuoriso-ohjaajien määrään on merkitty hankerahoituksella palkattu koulunuorisotyöntekijä. Hanke-rahoitusta on vuoden loppuun. Syyskuussa on haettava jatkorahoitusta koulunuorisotyön hankkeelle.

Kulttuuripalveluissa on suunniteltu musiikinohjaajan puolipäiväisen vakanssin muuttamista kokopäiväiseksi kulttuuri-tuottajan vakanssiksi syksystä 2022 alkaen. Tämä helpottaisi ainakin osin kulttuuripalveluiden resurssointia ja organisoimista tilanteessa, jossa taidemuseon aukioloaikoja ja saavutettavuutta on lisätty vuoden 2022 alusta. Uudet aukioloajat ovat saaneet runsaasti myönteistä palautetta. Järjestely tukee myös suunnitelmaa hakea museoiden valtionavun piiriin.

Liikuntapalvelujen henkilöstön vähäisyys on aiheuttanut maksullisten ryhmien peruutuksia ja jopa uimahallin osittaista sulkemista henkilöstön riittämättömyyden vuoksi. Henkilöstön vähäisyys vaikuttaa myös henkilökunnan jaksamiseen. Liikuntapalveluissa vapautuneeseen liikunnanohjaajan määräaikaiseen toimeen ei tullut yhtään hakemusta, joten tehtävä on tällä hetkellä täyttämättä. Laitoshuollossa ja kahviossa omaa henkilökuntaa ei riitä kaikkiin työvuoroihin. Laitoshuollossa on turvauduttu osittaiseen ostopalveluun.

Kirjastotoimenjohtaja on eläköitymässä loppuvuodesta 2022 ja virkaa hoitaa kirjastonhoitaja 31.7.2023 asti (kirjastonhoitajan virka on täyttämättä).

Musiikkiopiston toiminnan laajentuminen näkyy sivutoimisten opettajien määrässä.

Palvelusihteeriresurssin kirjausta on muutettu tehtävien hoidon järjestelyjen yhteydessä (vapaa-aikapalveluihin aiemmin kirjattu 50 %:n osuus on siirretty perusopetuksen hallintoon, koska tehtävät painottuvat enemmän perusopetukseen).

Henkilöstörakenne ja -määrä	TP 2021	TA 2022	TOT 30.4.	TOT 31.8.
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1	1
Kirjastonhoitaja	2	2	2	1
Kirjastovirkailija	8	9	8	8
Kulttuurisihteeri	1	1	1	1
Kulttuuriohjaaja	1	1	1	1
Musiikinohjaaja	0,5	0,5	0,5	0
Liikuntasihteeri	1	1	1	1
Liikunnanohjaaja	5	5	5	4
Kassa-/kahviotyöntekijä	2	2	2	2
Laitoshuoltaja	2	2	2	2
Laitosmies	1	1	1	1
Tilapäistyöntekijät	*	0,5	0,2	0,2
Nuorisosihteeri	1	1	0	1
Nuoriso-ohjaaja	5	4	6	5,6
Nuorisotilan ohjaaja	*	0,3	0	0
Rehtori	1	1	1	1
Opettaja/työväenopisto	2	2	2	2
St. tuntiopettaja/työväenopisto	66	11	10	10
Opettaja/musiikkiopisto	5	5	5	5
St. tuntiopettaja/musiikkiopisto	11	5	5,1	5
Palvelusihteeri	1	1,5	1,5	1
Vapaa-aikapalvelut (yhteensä)		56,8	56,3	52,8

Muut olennaiset perustelutiedot	
Toimitilat	<p><i>Tarvittavat toimitilat ja niiden olennaiset muutokset</i></p> <p>Työväenopisto toimii seuraavissa pääasiallisesti kaupungin omistamissa tiloissa eri puolilla kaupunkia. Tärkeimmät opetuspisteet ovat kaupungintalo, Taidetalo, Mellilän entinen kirjasto, Lasipalatsi, Virtaan kylätalo, kaupungin liikuntahallit sekä viisi koulua eri puolilla kaupunkia. Ulkopuolisilta on vuokrattuna yksittäisiä tiloja, joista merkittävimmät ovat Tanssisali ja Vesikoski-talossa olevat tilat. Musiikkiopisto toimii kaupungintalolla ja musiikkiopiston kiinteistössä sekä ulkopuoliselta vuokratussa Tanssisalissa. Musiikkiopiston toimintaa on myös Kirkonkylän koululla sekä Punkalaitumella.</p> <p>Kirjastopalveluita tuotetaan pääkirjastossa sekä Alastaron, Hirvikosken ja Mellilän kirjastoissa. Kaikki tilat ovat kaupungin omistamia ja rakennettu tai remontoitu kirjastoksi 1990-luvulla.</p> <p>Kulttuuripalveluilla ovat museotilat ja toimisto Loimaan Taidetalossa. Alpo Jaakolan patsaspuisto ja kuivurigalleria ovat kesäkohteina avoinna kesäkuukausina (kesä-elokuu). Vesikosken mylly on avoinna yleisölle pääasiassa erilaisten tapahtumapäivien yhteydessä.</p>

	<p>Heimolinna palvelee ulkopuolisten vuokralaisten lisäksi mm. liikuntapaleluita ja opiston ryhmiä veloitusetta.</p> <p>Nuorisopalvelun toimitiloihin kuuluvat neljä nuorisotilaa sekä Kalikan virkistysalue. Keskuksen nuorisotila, Citynuokkari, alakerta toimii nuorisotilana ja yläkerrassa on nuorisotyöntekijöiden toimistotilat, sekä tieto- ja neuvontapalvelut. Hirvikosken nuorisotila on esteellinen ja piha-alue vaikeasti valvottavissa. Mellilän nuorisotalo tarjoaa hyvät olosuhteet nuorisotyön toteuttamiseen. Alastaron nuorisotilaan on esteellinen pääsy, eikä tila ole toimiva nuorisotyöllisestä näkökulmasta. Työturvallisuudeltaan Alastaron nuorisotila on heikko. Tilassa on vain yksi uloskäynti ja kuuluvuudet kellarissa rajalliset. Kehittämistarpeet on todettu työpaikkaselvityksen ja palotarkastuksen yhteydessä ja ne tulee korjata työntekijöiden turvallisuuden ja nuorten hyvinvoinnin parantamiseksi. Nuorisotyöntekijät työskentelevät pääsääntöisesti tiloilla yksin, mikä lisää työturvallisuusriskiä. Kalikan virkistysalue ei vastaa leiritoiminnan tarpeita. Kalikan aluetta tulee kehittää palvelemaan kaikkia kuntalaisia ja erityisesti leiritoimintaa varten. Leiritoiminnan ylläpitämiseksi nuorisopalvelut tarvitsevat toimivia sisä- ja majoitustiloja.</p> <p>Loimaalla on laaja monipuolinen eri harrastemuodot kattava liikuntapaikkaverkosto. Avoin vuoropuhelu liikuntapalvelujen, teknisen viraston ja liikuntapaikkoja aktiivisesti käyttävien seurojen ja muiden tahojen kanssa on ensiarvoisen tärkeää liikuntapaikkaverkoston kunnossapidon ja kehittämisen turvaamiseksi.</p> <p>Liikuntatilojen riittävyys ja eri käyttäjäryhmien tarpeiden kohtaaminen ovat haasteellisia. Kolme liigaseuraa ja laaja palloilulajien kokonaisuus vaatisivat lisää isojen liikuntatilojen käyttövuoroja edustusjoukkueiden ja nuorten laadukkaiden ja suunnitelmallisten harjoitusmahdollisuuksien turvaamiseksi. Lisätilojen suunnittelu tulee aloittaa välittömästi.</p>
Palvelujen ostot	<p><i>Merkittävimmät palvelujen ostot ja niiden muutokset</i></p> <p>Vapaa-aikapalvelujen merkittävimmät palvelujen ostot ovat matkustus- ja kuljetuspalveluiden hankinta (noin 75 000 euroa/vuosi) sekä erilaisten asiantuntija- sekä painatus- ja ilmoituspalveluiden hankinta (noin 55 000 euroa/vuosi).</p>
Muut toiminnan edellyttämät resurssit	<p><i>Muut merkittävimmät toiminnan edellyttämät resurssit ja niiden muutokset</i></p> <p>Valtionosuudet ovat opistojen taloudessa merkittävät. <i>Musiikkiopiston valtionosuuden leikkaus on toistaiseksi pysähtynyt.</i> Toiminnan volyymilla pyritään jatkossa turvaamaan valtionosuuden säilyminen. Kurssi- ja lukukausimaksut ovat samoin opistojen taloudessa merkitykselliset. Maksupolitiikassa huomioidaan toiminnan sosiaalinen ulottuvuus. Maksurakennetta selkiytetään ja tehdään asiakkaille nykyistä läpinäkyvämmäksi.</p> <p><i>Työväenopiston toteutuva tuntimäärä on koronatilanteen takia laskenut, mutta on edelleen valtionosuusrajan yläpuolella. Työväenopiston ilmoittautumisten määrä on kääntynyt syksyllä 2022 selvään nousuun.</i></p>
Talouden ja toiminnan tunnusluvut ja vertailutiedot	<p><i>Muut olennaiset toiminnan tunnusluvut ja vertailutiedot</i></p>
Palveluihin ja toimintaan liittyvät olennaiset riskit ja niiden hallinta	<p>Strategiset riskit</p> <p>1. Koronatilanteen tms. edellyttämät poikkeukselliset järjestelyt. Edellyttää valmiutta nopeaan päätöksentekoon, valmiutta muuttaa nopeasti toimintamalleja, vaihtoehtoisia malleja tuottaa palveluja, työskentelyä nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja erilaisissa tehtävissä yms.</p> <p>Taloudelliset riskit</p> <p>1. Tulojen väheneminen (esim. valtionosuuksien väheneminen, muiden toimintatuottojen väheneminen). Saattaa edellyttää palvelujen priorisointia ja sopeuttamista. Opistojen</p>

	<p>kohdalla tärkeää on kurssi- ja opetustoiminnan säilyttäminen vähintään nykyisessä laajuudessa. Olennaista on, miten muutosten vaikutuksia kompensoidaan valtion taholta.</p> <p>2. Hankerahoituksen väheneminen. Erityisesti nuorisopalveluissa ja opistoissa on viime vuosina saatu merkittävästi taloudellista resurssia erilaisiin hankkeisiin, joilla on voitu kehittää palveluja. Jatkossakin olennaista on aktiivinen hanketoiminnan seuranta ja panostaminen hankerahoituksen hakemiseen toiminnan kehittämisen kannalta olennaisiin hankkeisiin.</p> <p>Toiminnalliset riskit</p> <p>1. Toimitilojen kunto (esim. sisäilmaongelmat) ja riittävyys. Sisäilmaongelmista aiheutuvat henkilöstön poissaolot vaikuttavat merkittävästi toimintaan ja aiheuttavat sijaisjärjestelyjä. Korvaavissa tiloissa ja poikkeusoloissa toimiminen vaikuttavat myös palvelujen järjestämiseen. Mm. liikuntatilojen riittävyys ja eri käyttäjäryhmien tarpeiden kohtaaminen ovat haasteellisia. Tilakysymyksiin varautumisessa olennaista ovat mm. suunnitelma tilatarpeesta, tilojen rakentaminen ja kunnostaminen sekä riittävät resurssit niiden toteuttamiseen.</p> <p>2. Palvelurakenteen muutokset (rakenteellisten ja toiminnallisten muutosten toteuttaminen). Päätökset merkittävimmistä rakenteellisista muutoksista pitäisi tehdä riittävän ajoissa, jotta voidaan asianmukaisesti valmistautua niiden edellyttämiin muutoksiin.</p> <p>3. Henkilöstön määrä ja osaaminen. Mm. liikuntapalveluissa (uimahalli) henkilöstöresursin vähäisyys tuo oman haasteen/riskin palvelujen järjestämiselle. Riskialtein henkilöstövaje on laitoshenkilön poissaolon aikana hallinnassa. Lisäksi eri sektoreilla monet tehtävät ovat yksittäisen henkilön varassa, mikä aiheuttaa erityisesti poikkeustilanteissa haavoittuvuutta tehtävien hoidossa. Pehdyttämiskäytäntöjen sekä sijaisuus- /varahenkilöjärjestelmän kehittäminen ja osaamisen jakaminen ovat keinoja varautua tähän riskiin.</p>
Muut perustelutiedot	

Arviointikohde	Mittari	TP 2021	TA 2022	Tot 2022
VAIKUTTAVUUS: Kirjastopalvelut	lainat/asukas	13,2	14,0	8,7
	käynnit	94 459	135 000	89 306
Kulttuuripalvelut	taidetalo/käyntikerrat	1 162	2 000	1 278
	patsaspuisto/käyntikerrat	3 705	4 000	3 352
Liikuntapalvelut	uimahalli / käyntikerrat	37 698	63 000	30 644
	erityisliikunnan ryhmiä	29	26	25
	-osallistujat	558	300	345
	-käyntikerrat	6 841	7 100	4 872
	muiden liikuntaryhmien käyntikerrat	ei arv.kohde	ei arv.kohde	ei arv.kohde
Nuorisopalvelut	avoin toiminta (talotoiminta, muu toiminta) osallistujat	11 400	8 600	9 802
	leiritoiminta, leiripäivät	0	150	84
	seutukunnallinen toiminta, osallistujat	184	600	349
	etsivän nuorisotyön asiakkaat, Loimaa (koko hanke)	78 (92)	90 (110)	46 (59)
Työväenopisto	toteutuneiden opetustuntien määrä (% suunnitelluista)	5 012 (66,7 %)	7 100 (> 80 %)	3 173 (79 %)
	opiskelijoiden määrä (brutto-opisk.)	2 358	4 200	1 174
	opiskelijoiden määrä (netto-opisk.)	1 540	2 100	995
	alle 16 v. opiskelijat	297	210	212
	toimipisteitä toiminta-alueella	37	35	28
Musiikkiopisto	opiskelijoiden määrä	275	265	267
	opetustunteja/ viikko ka	220	235	243
TALOUDELLISUUS: Kirjastopalvelut	käyttökustannukset /asukas	53,65	49,50	arv. tilinpäätöksessä
	käyttökustannukset /laina	4,10	3,50	arv. tilinpäätöksessä
Kulttuuripalvelut	käyttökustannukset /asukas	29,90	31,50	arv. tilinpäätöksessä
Liikuntapalvelut	käyttökustannukset /asukas	93,70	109,00	arv. tilinpäätöksessä
Nuorisopalvelut	käyttökustannukset /asukas	17,40	19,50	arv. tilinpäätöksessä
Työväenopisto	käyttökustannukset /asukas	29,80	27,00	arv. tilinpäätöksessä
	nettomenot / opetustunti €	93,20	59,00	arv. tilinpäätöksessä
Musiikkiopisto	nettomenot / opiskelija €	1 765	1 750	arv. tilinpäätöksessä

Vapaa-aikapalvelut (Ulkoiset erät)	TP 2021	TOT 8/2021	MTA2022	TOT 8/2022	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)	Ennuste
TUOSLASKELMA							
Toimintatuotot	591 396	290 092	669 100	360 779	53,9	308 321	669 100
Toimintakulut	-2 935 455	-1 918 703	-3 109 432	-2 096 553	67,4	-1 012 879	-3 109 432
Toimintakate	-2 344 059	-1 628 611	-2 440 332	-1 735 774	71,1	-704 558	-2 440 332

Vapaa-aikapalveluissa toimintakulut näyttäisivät kokonaisuudessaan toteutuvan aika lailla budjetoidulla tasolla. Henkilöstökulut saattavat jonkin verran ylittyä, mutta vastaavasti palvelujen ostot sekä aine- ja tarvikemenot alittua. Toimintatuottojen toteutumaan vaikuttaa olennaisesti se, miten asiakkaat löytävät korona-ajan jälkeen palvelujen piiriin. Todennäköisesti tulot alittuvat jonkin verran budjetoidusta.

SIVISTYSLAUTAKUNTA (ulkoiset erät)	TP 2021	TOT 8/2021	MTA2022	TOT 8/2022	Toteuma %	Erotus (TA vs TOT)	Ennuste
TUOSLASKELMA							
Toimintatuotot	2 777 349	1 979 870	2 605 500	2 255 972	86,6	-349 528	2 605 500
Myyntituotot	1 363 469	783 593	1 241 700	671 989	54,1	-569 711	
Maksutuotot	901 671	485 906	850 000	430 529	50,7	-419 471	
Tuet ja avustukset	462 558	691 435	432 400	1 122 027	259,5	689 627	
Muut toimintatuotot	49 651	18 936	81 400	31 427	38,6	-49 973	
Toimintakulut	-23 746 316	-15 846 454	-24 371 089	-16 663 477	68,4	7 707 612	-24 571 089
Henkilöstökulut	-16 557 597	-11 042 740	-16 706 700	-11 485 587	68,7	5 221 113	-16 906 700
Palkat ja palkkiot	-13 370 830	-8 908 967	-13 585 800	-9 231 659	68,0	4 354 141	
Henkilösivukulut	-3 186 767	-2 133 773	-3 120 900	-2 253 928	72,2	866 972	
Palvelujen ostot	-5 167 669	-3 348 977	-5 546 839	-3 703 777	66,8	1 843 062	-5 546 839
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-703 771	-530 503	-715 300	-510 554	71,4	204 746	-715 300
Avustukset	-870 334	-647 734	-900 800	-636 941	70,7	263 859	-900 800
Muut toimintakulut	-446 945	-276 500	-501 450	-326 618	65,1	174 832	-501 450
Toimintakate	-20 968 967	-13 866 584	-21 765 589	-14 407 505	66,2	7 358 084	-21 965 589

Sivistyspalvelujen toimintatuottojen toteutumaa selittää se, että hankerahoitusta on myönnetty alkuvuonna merkittävästi arvioitua enemmän varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen. Rahoituksesta 500 000 – 600 000 euroa kuitenkin siirretään loppuvuodesta vuodelle 2023, jolloin tämän hetkinen toteutuma vähenee. Lisäksi varhaiskasvatuksessa hoitopäivämaksut vähenevät jonkin verran asiakasmaksulain muutosten takia 1.8.2022 alkaen. Vapaa-aikapalvelujen toimintatuottoihin vaikuttaa olennaisesti, miten asiakkaat käyttävät palveluja loppuvuoden aikana.

Henkilöstökulujen toteutumaan vaikuttavat olennaisesti sijaisuuskulujen toteutuma varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Varhaiskasvatuksessa henkilöstö lisääntyy syksyllä muutamalla henkilöllä alkuvuoteen verrattuna (hoidon tarpeen lisääntyminen, tuen tarve). Hanketoiminta on syksyllä 2022 varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa jonkin verran laajempaa kuin alkuvuonna.

Kuljetuskustannuksissa on korotuspaineita polttoaineen hinnannousun takia. Lautakunta päätti 25.5.2022 korottaa kilometrihintoja 0,14 eurolla 1.3.2022 alkaen lukukauden loppuun. Syksyn osalta asiaa käsitellään 29.9.2022 lautakunnassa. Palvelujen ostoihin vaikuttavat myös lukiokoulutuksen maksuosuus ja toisiin kuntiin sijoitettujen lasten opetuskustannukset. Varhaiskasvatuksessa yksityiset palveluntuottajat ovat esittäneet hintojen korottamista (lautakunta käsittelee asiaa syyskuussa).

Tämänhetkisen arvion mukaan palvelualan kokonaisuus näyttäisi toteutuvan muuten aika lailla budjetoidun mukaisesti, mutta merkittävin ylitys näyttäisi tulevan varhaiskasvatuksen henkilöstömenoissa. Merkittävänä epävarmuustekijänä ovat kuitenkin loppuvuoden sijaisuuskulut varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa sekä opetuspalvelujen ostoista aiheutuvat kulut (mm. lastensuojelulain perusteella sijoitetut lapset, lukiokoulutuksen maksuosuus).

Talousarvioon 2022 on perusteltua tehdä seuraavat määrärahamuutokset:

- *toimintakulujen lisääminen 200 000 euroa (varhaiskasvatukset henkilöstökulut)*